

10 vragen aan Anne-Mette Jørgensen

Anne-Mette Jørgensen (37) studeerde Internationale Betrekkingen, met een nadruk op duurzaamheid en de rol van internationale ondernemingen. Daarna werkte ze van 1996 tot 2004 als consultant bij IMSA Amsterdam, een adviesbureau en denktank op het gebied van duurzaamheid en innovatie. Van 2002 tot 2004 werkte ze als teammanager voor Ruimte en Leefomgeving bij Stichting Natuur en Milieu. Hierna keerde ze terug naar IMSA als directeur projecten. Ze is geaccrediteerd Cradle to Cradle-consultant.

Sinds 1996 werkzaam bij IMSA, van 2002 tot 2004 maakte je een uitstapje naar Stichting Natuur en Milieu.

Vertel. Bij IMSA beschouwen wij maatschappelijke stakeholders als een filter tussen bedrijf en consument. Veel van mijn projecten waren gericht op het oplossen van conflicten die bedrijven hadden met hun stakeholders, voornamelijk niet-gouvernementele organisatie (NGO's). Het leek mij destijds interessant dat eens van een andere kant te ervaren.

Toch ben je na twee jaar weer vertrokken. Ik vond SNM te eenzijdig milieugericht. Duurzaamheid is breder: People, Planet en Profit. Ook ligt de nadruk erg op het lobbyen puur voor het eigen belang. Ik zoek liever naar oplossingen waarbij verschillende belangen worden gecombineerd. Bij IMSA opereren we niet alleen als consultant, maar nemen vaak de rol aan van onafhankelijke kwartiermaker.

Hoe worden deze projecten gefinancierd? Veelal door de overheid en private sponsors. En we gebruiken een deel van onze winst voor nieuwe projecten.

IMSA is samenwerkingspartner van de Environmental Protection and Encouragement Agency (EPEA), een organisatie die zich geheel richt op het Cradle to Cradle-concept. Wat is het belang van dit concept? Bij *eco-efficiency* kun je energie besparen totdat je de energetische ondergrens bereikt; *Cradle to Cradle* gaat een stap verder door het product en de grondstoffen opnieuw te definiëren. Daarmee kan de milieubelasting veel verder omlaag, terwijl productkwaliteit en winstgevendheid gelijk blijven. Ook biedt *Cradle to Cradle* een echte oplossing voor de grondstoffenproblematiek, door grondstoffen steeds opnieuw te gebruiken.

Zijn er bedrijven die dit principe daadwerkelijk willen implementeren? Bijvoorbeeld tapijtfabrikant Desso heeft de ambitie om op termijn echt *Cradle to Cradle* te worden. AkzoNobel en DSM zijn er ook concreet mee bezig. Maar C2C is een proces dat twintig jaar kan duren. Het is een langetermijndoelstelling van

waaruit je terugredeneert welke stappen je nu kunt nemen - dat kunnen overigens ook stappen zijn die passen in traditionele duurzaamheidsstrategieën als *eco-efficiency*.

IMSA verdient geld aan duurzaamheid. Is dat lastig uit te leggen? Dat hangt ervan af wie je spreekt. Sommige NGO's hebben soms moeite met commerciële duurzaamheidsbureaus. Alsof milieu te ethisch is voor marktprocessen. In werkelijkheid zijn er 100.000 milieuarbeitsplaatsen in Nederland. Er bestaat een normale markt voor milieu.

Ervaren jullie de kredietcrisis als een kans of bedreiging voor duurzaamheid? Een kans, mits die goed wordt opgepakt. De financiële wereld begint te beseffen dat snel geld willen verdienen aan allerlei 'luchtballonnen' leidt tot onrust en instabiliteit. Dat werkt niet op lange termijn. Bedrijven die in duurzaamheid investeren hebben de toekomst. Vanuit overheidswege is het belangrijk dat er een 'New Green Deal' wordt gesloten. Om de economie te stimuleren zijn investeringen nodig. Die moeten gericht zijn op duurzaamheid en innovatie, niet op pure consumptie.

Waarom komen alle wereldleiders wel binnen één week bij elkaar voor de kredietcrisis maar niet voor de klimaatcrisis? Veel politici kijken vooral naar de korte termijn, de klimaatcrisis is nog altijd meer langere termijn. Daarnaast leent de huidige 'key performance indicator' voor economisch succes, het BNP, zich niet voor duurzame ontwikkeling. Het BNP groeit als je meer grondstoffen delft, transporteert en als afval verwerkt, niet wanneer je bespaart op grondstoffen en transport, of producten langer laat meegaan.

Is er al een duurzaam alternatief voor het BNP? Er zijn verschillende alternatieven, waaronder de *Index for Sustainable Economic Welfare*. Het schijnt dat Sarkozy enkele topeconomen heeft gevraagd om een alternatief te ontwikkelen voor Frankrijk. ■

Leonard Millenaar werkt als consultant bij AtosConsulting en is nieuw redactielid van *Management en Consulting*.